

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., ve věci žalobce **M. R.**, bytem P., ubytovna G., D. 2942/102, zastoupeného Mgr. Pavlem Kužílkem, advokátem se sídlem T. G. Masaryka 2, Přerov, proti žalovanému **statutárnímu městu Přerov**, se sídlem T. G. Masaryka 2, Přerov, **o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem strážníka z 19. 11. 2014,**

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 23. 12. 2014 domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu strážníka Městské policie Přerov vůči jeho osobě dle § 82

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jehož se tito měli dopustit dne 19. 11. 2014 před obchodním domem Tesco v Přerově na ul. Kojetínská.

Podáním doručeným soudu dne 18. 5. 2015 doplnil žalobce svá skutková tvrzení a tvrzený zásah popsal tak, že dne 19. 11. 2014 v podvečerních hodinách cca kolem 17:50 hod byl se svými známými před obchodním domem Tesco v Přerově, kde stáli v blízkosti hlavního vchodu. Žalobce se svými známými poklidně hovořili, nepožívali alkohol, nekouřili, nechovali se nijak hlasitě ani žádným jiným způsobem neobtěžovali okolí. V průběhu tohoto přišli dva strážníci městské policie a bez dalšího požadovali jejich legitimaci, na což jim žalobce sdělil, že zde nic nedělají a otázel se na důvod vyžadování prokazování totožnosti. Poté, co slušně strážníkům sdělil, že neshledává žádný ze zákonných důvodů uvedených v § 12 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, jej jeden ze strážníků verbálně napadl, a to opakovaně slovy jako „z kurvysyn“ a „zmrď“, a poté mu začal vyhrožovat fyzickým násilím – slovy: „já tě zmlátím, já tě znám, vím, kde tě najdu“, což opět prokládal vulgárními výrazy, zatímco druhý strážník jej opakovaně vyzýval, aby opustil místo a odešel, k čemuž žalobce neviděl žádný důvod. Následně rovněž po těchto strážnících požadoval, aby mu ukázali své služební průkazy, což odmítli. Strážník městské policie po celou dobu pokračoval ve verbálním napadání žalobce, a to i během příjezdu hlídky policie, která ovšem pouze zastavila, obhlédla situaci a nijak do jednání městských strážníků nezasáhla, navzdory tomu, že je žalobce o zásah žádal. Žalobci bylo pouze sděleno, ať jde raději pryč. Žalobce vše oznámil na policii a podal na chování strážníků stížnost také Magistrátu města Přerova, ta však byla posouzena jako nedůvodná. Dále uvedl, že jelikož se mu strážníci odmítli prokázat služebním průkazem, zjistil jejich totožnost až z přiloženého spisového materiálu, tudíž by se mělo jednat o R. K. a V. V.

Dle žalobce se strážníci dopustili jednání, které je v rozporu s § 6 odst. 1 zákona o obecní policii, tj. s povinností dbát při plnění úkolů obecní policie cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem, dále v rozporu s § 6 odst. 2 téhož zákona, tj. s povinností poučit osoby o jejich právech při provádění zákroku, a dále v rozporu s § 9 odst. 1 téhož zákona, tj. s povinností strážníka prokázat při výkonu své pravomoci příslušnost k obecní policii stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. Dále uvedl, že jednání strážníků bylo zřejmě reakcí na jeho nesouhlas s předchozím nezákonným zásahem ze dne 16. 11. 2013 na ubytovně G., proti němuž podal několik žalob. Žalobce proto požadoval, aby soud určil, že popsané jednání strážníků bylo nezákonné.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že se popsaným incidentem nejprve zabývala Policie ČR, jejíž příslušníci, kteří byli incidentu přítomni, v úředním záznamu uvedli, že nebyli svědky žádného vulgárního chování ze strany strážníků vůči osobám, s nimiž byla situace před obchodním domem řešena. Ve věci bylo přestupkové řízení ve věci požívání alkoholu, vedené s P. P., přičemž jméno žalobce

v záznamu o tomto jednání nefigurovalo a s žalobcem přestupkové řízení vedeno nebylo, ačkoli dle záznamu o dechové zkoušce provedené uvedeného dne v 18:25 hod. byla u žalobce zjištěna přítomnost alkoholu v dechu v míře 1,6 ‰. Po prošetření události Policií ČR byl spis postoupen Kanceláři primátora Magistrátu města Přerova, jakožto odboru příslušnému pro vyřizování stížností dle vnitřního předpisu obce, který však rovněž žádné pochybení na straně strážníků nezjistil.

S ohledem na skutečnost, že žalovaný v písemném vyjádření k žalobě namítal také neurčitost žalobního petitu, krajský soud uvádí, že žalobce sice v závěrečné části doplnění žaloby ze dne 18. 5. 2015 uvedl toliko, že se domáhá vydání deklaratorního výroku soudu o tom, že „jednání městských strážníků ze dne 19. 11. 2014 bylo nezákonné“, avšak obsah návrhu výroku rozsudku je dle názoru soudu nutné posuzovat v kontextu žalobních tvrzení, tj. vyličení rozhodujících skutečností, z nichž je zřejmé, že žalobce považuje za nezákonné jednání strážníků Městské policie Přerov jednak bezdůvodné vyzvání k prokázání totožnosti, dále vulgární slovní napadení žalobce strážníkem a vyhrožování fyzickým násilím, bezdůvodné vykazování z místa, a dále odmítnutí strážníka prokázat se služebním průkazem. Soud tudíž konstatuje, že žaloba obsahuje všechny náležitosti dle § 84 odst. 3 s. ř. s. a je zřejmé, jaké jednání strážníků má být dle požadavku žalobce označeno za nezákonné.

Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Z konstantní judikatury soudů ve správním soudnictví vyplývá, že ochrana podle § 82 s. ř. s. je důvodná jen tehdy, jsou-li (kumulativně), tedy zároveň, splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Aps 1/2005, publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS).

Na rozdíl od řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.), které má povahu řízení přezkumného, má řízení o zásahové žalobě charakter řízení nalézacího (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 255/2014). Z uvedené charakteristiky řízení vyplývá, že je procesní povinností žalobce tvrdit a prokázat, že došlo k zásahu správního orgánu vůči jeho osobě, přičemž za splnění těchto procesních povinností nese žalobce procesní odpovědnost (břemeno tvrzení a břemeno důkazní), zatímco na bedrech soudu leží povinnost právně posoudit zákonnost uvedeného zásahu.

Žalobce v posuzované věci dle krajského soudu splnil povinnost tvrzení, neboť podrobně vylíčil rozhodné skutečnosti, které by v případě, že by byly prokázány, mohly být soudem hodnoceny jako nezákonný zásah strážníka obecní policie vůči žalobci, tj. jednání v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona o obecní policii. Žalobce však v řízení neunesl břemeno důkazní, tj. nedostal své povinnosti tvrzené skutečnosti prokázat, přestože byl soudem o jeho procesní odpovědnosti poučen dle § 118a odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb. za použití § 64 s. ř. s.

Za účelem prokázání žalobcem tvrzeného skutkového stavu soud nařídil dvě jednání, při nichž provedl veškeré žalobcem navržené důkazy. Soud předně vyslechl samotného žalobce, který ve své výpovědi popsal událost v zásadě shodně, jako předtím vymezil svá skutková tvrzení. Odlišně od tvrzení v žalobě žalobce jednak uvedl, že se bavil toliko s jedním známým, P. P., zatímco v žalobě popisoval, že se bavil s více známými. Teprve k dotazu soudu uvedl, že u incidentu bylo více lidí, avšak neuvedl, že by se s těmito bavil. Dále žalobce ve výpovědi před soudem uvedl, že jeho známý P. P. požíval před obchodním domem alkohol, což bylo ostatně důvodem, proč jej oslovila hlídka městské policie, zatímco v žalobě popíral, že by kdokoli z osob, s nimiž se před obchodním domem bavil, požíval alkohol. Dále doplnil, že on sám si po skončení incidentu dal dvě piva před tím, než šel věc oznámit na policii. Dále žalobce ve své výpovědi uvedl, že jej slovně napadl pouze jeden strážník, přičemž druhý seděl v autě a měl jen otevřené dveře, zatímco v žalobních tvrzeních uvedl, že k němu přišli 2 strážníci.

Svědék R. K., strážník městské policie, který byl dne 19. 11. 2014 na hlídce před obchodním domem Tesco, před soudem vyloučil, že by inkriminovaného dne před obchodním domem Tesco cokoli řešil s žalobcem, přičemž tohoto zná pouze od vidění. Na detaily zákroku ze dne 19. 11. 2014 si již nevzpomněl, toliko nevyloučil, že by on či jeho kolega dali toho dne na místě pokutu P. P. Dále identifikoval jako svého kolegu z hlídky V. V.

Svědék V. V., druhý ze zasahujících strážníků, uvedl, že na průběh služby ze dne 19. 11. 2014 si vzpomněl díky záznamu, který si před jednáním soudu připomněl. Uvedl, že k obchodnímu domu Tesco v Přerově jsou voláni prakticky každou směnu, neboť se na místě soustřeďují asociálové, kteří na místě popíjí alkohol, obtěžují zákazníky obchodního domu a znečišťují okolí. Z osob, které na místě řešili, mu utkvěl ve vzpomínce p. Hradil, který popíjel alkohol a odmítal spolupracovat. Dále uvedl, že si vzpomíná, že žalobce na místě byl a „nějak se do toho řešení pletl“, avšak na to, co konkrétně se s žalobcem na místě řešilo si nevzpomněl. Dále připustil, že je možné, že žalobce z místa vykazoval.

Policisté nstržm. P. a pprap. Š., kteří byli vyslechnuti při jednání soudu dne 20. 10. 2015 nepotvrdili tvrzení žalobce, že by se tento na ně přímo na místě obracel a žádal je o pomoc, naopak shodně uvedli, že do situace na místě nijak nezasahovali, neboť byli pouze na plánovaném kontrolním výjezdu a nebyli nikým na místo voláni. Situaci hodnotili jako zcela standardní, tj. že „chlapi z městské řešili něco s bezdomovci“. Svědek pprap. Š. před soudem uvedl, že oslovil toliko některého ze

strážníků s dotazem, zda tito potřebují pomoc. Dále uvedl, že si nevzpomíná, že by na místě slyšel nějaké vulgarismy.

Dále soud konfrontoval výpovědi svědků a žalobce, učiněné při jednáních soudu, s listinnými důkazy, které jsou obsahem spisu, tj. úřední záznam o podání vysvětlení žalobcem na policii dne 19. 11. 2014, č. j. KRPM-153266-2/ČJ-2014-140817, úřední záznam provedený pprap. Š. dne 9. 12. 2014, č. j. KRPM-153266/ČJ-2014-140819, úřední záznam provedený nstržm. P. dne 5. 12. 2014, č. j. KRPM-153266/ČJ-2014-140819 a úřední záznam o skutečnostech sdělených R. K. a V. V. ze dne 10. 12. 2014, č. j. KRPM-153266-11/ČJ-2014-140819. Nutno však uvést, že uvedené srovnání nevneslo do zjišťování rozhodných skutečností žádné světlo, neboť výpovědi všech osob vyslechnutých v soudním řízení se shodují s tím, co tyto osoby uvedly bezprostředně po události dle zmíněných úředních záznamů, tudíž nelze usuzovat na nevěrohodnost některé z vyslechnutých osob z důvodu, že by tato podstatně změnila svou výpověď. Na rozpory v popisu události samotným žalobcem soud upozornil výše.

Ohledně identifikace osob strážníků žalobcem před soudem krajský soud uvádí, že žalobce opakovaně popřel, že by vůči němu zasahujícími strážníky mohli být právě R. K. a V. V. O identifikaci hlídky Městské policie Přerov, která měla dne 19. 11. 2014 zasahovat před obchodním domem Tesco, přitom nemá soud důvod pochybovat, když tato vyplývá i z úředního záznamu ze dne 10. 12. 2014, č. j. KRPM-153266-11/ČJ-2014-140819, vyhotoveného bezprostředně po incidentu. Zasahující strážníky také ztotožnil svědek P. P., který uvedl, že strážníkem, který s ním dne 19. 11. 2014 před obchodním domem Tesco v Přerově řešil popíjení byl V. V. (světlovlasý – pozn. soudu), který také následně něco řešil s žalobcem. Písemné vyjádření žalobce k průběhu jednání soudu ze dne 25. 9. 2014 považuje proto soud za účelové, neboť nejenže žalobce při prvním jednání prezentoval svou bezvýhradnou jistotu o tom, že svědci R. K. a V. V. dne 19. 11. 2014 před obchodním domem Tesco nebyli, nýbrž popisoval znaky strážníka, který měl vůči němu zasahovat (výška, tmavé vlasy, brýle), jimž vyslychaní strážníci neodpovídali. Dle samotných strážníků by mohl popisu žalobce odpovídat z řad strážníků městské policie Přerov toliko psovod p. C., který však na místě rozhodně nebyl. Soudu proto nezbyvá než konstatovat, že rozpoznávací schopnosti žalobce mohly být ovlivněny nejen tím, že v době popisovaného incidentu bylo šero a že před soudem nebyli strážníci oděni v uniformách, jak ve vyjádření ze dne 29. 9. 2015 žalobce tvrdí, nýbrž i faktem, že žalobci byla naměřena (byť jen orientačně) záhy po popisovaném incidentu vysoká hladina alkoholu v dechu (1,6 ‰).

Dále soud uvádí, že se nepotvrdila ani domněnka žalobce, že by se mělo jednat ze strany strážníků Městské policie Přerov o „mstu“ za stížnosti, které žalobce podal na adresu Městské policie Přerov v souvislosti s incidentem na ubytovně G., k němuž došlo dne 16. 11. 2013, neboť mezi vyslechnutými strážníky a žalobcem bylo nesporné, že R. K. ani V. V. nebyli zásahu na ubytovně G. přítomni.

Skutková verze žalobce tak zůstala osamocena. Krajský soud nesouhlasí se závěrem žalobce (uvedeným v podání ze dne 29. 9. 2015) že by skutková tvrzení

žalobce potvrdil svědek P. P. Tento svědek totiž při jednání soudu dne 23. 9. 2015 uvedl pouze to, že si šel dne 19. 11. 2014 do obchodního domu Tesco v Přerově koupit půl litru vodky, přičemž při vycházení z obchodního domu potkal žalobce, jemuž nabídl, zda si s ním vodku dá, avšak dříve než ji stačil otevřít, přistoupil k němu strážník městské policie V. V., který jej začal z místa vykazovat. Dále uvedl, že se žalobce chtěl z místa vzdálit, neboť s tím nechtěl mít nic společného, avšak že za ním strážník šel a něco spolu řešili. Obsah konverzace žalobce se strážníkem však nebyl svědku znám.

Soud hodnotí výpověď svědka jako rozpornou s výpovědí žalobce, který před soudem uvedl, že svědek P. P. na místě alkohol popíjel, tj. nikoli, že by jej oslovili strážníci dříve, než stačil zakoupenou láhev otevřít. Dále svědek popsal odlišně od žalobce také to, jak začala konverzace mezi žalobcem a strážníkem, neboť svědek uvedl, že strážník iniciativně šel za žalobcem, který z místa odcházel, zatímco žalobce uvedl, že strážníka oslovil sám. Výpověď svědka tedy byla i přes svou kusost rozporná s tvrzeními žalobce, tudíž ji v žádném případě nelze za verifikaci skutkové verze žalobce považovat. Svědek nepotvrdil, že by strážník vyžadoval prokázání totožnosti od žalobce, ani že by žalobce z místa vykazoval, že by mu vulgárně nadával, či mu dokonce vyhrožoval násilím. Pro posouzení věci přitom není potřebné (a zřetelně ani možné) jednoznačně vyhodnotit, zda je pravdivější skutková verze žalobce či svědka. Podstatné je toliko to, že svědek tvrzení žalobce nepotvrdil.

Krajský soud tedy shrnuje, že v řízení nebylo prokázáno, že by se žalobcem tvrzený zásah vůbec stal, tj. že by se strážníci Městské policie Přerov dopustili shora popsaného jednání, spočívajícího v bezdůvodném vyzvání žalobce k prokázání totožnosti, ve verbálním napadení žalobce vulgarismy a vyhrožováním fyzickým násilím, či v nesplnění povinnosti strážníka, prokázat při provádění zásahu svou příslušnost k městské policii zákonným způsobem. Ohledně vykazování žalobce z místa před obchodním domem soud uvádí, že strážník V. V. pouze nejistě připustil, že je možné, že žalobce vykazoval z místa. Takto vágní a spíše potenciální vyjádření svědka však nelze považovat za potvrzení žalobcem tvrzené skutečnosti, že byl skutečně z místa vykázan, a již vůbec ne, proč se tak případně stalo.

Žalobce tedy ani přes výzvu a poučení soudu svá tvrzení neprokázal, proto soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému nevznikly dle obsahu spisu v řízení před soudem žádné náklady jdoucí nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Usnesením ze dne 22. 1. 2015, č. j. 65 A 60/2014-11 byl žalobci ustanoven zástupce z řad advokátů. Poté, co zástupce žalobce své náklady soudu vyčíslí, rozhodne soud podle § 35 odst. 2 s. ř. s. samostatným usnesením o přiznání odměny a hotových výdajů ustanoveného advokáta.

Výrokem III. soud dle § 60 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že stát nemá vůči neúspěšnému žalobci, který byl osvobozen od soudních poplatků, právo na náhradu nákladů, které bude platit (tj. nákladů ustanoveného advokáta).

Poučení: Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Olomouci dne 20. října 2015

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu